

KUJAWY
POMORZE

Sektor mikro, małych i średnich przedsiębiorstw w gminie Chełmno i jego otoczenie w 2018 r.

Projekt „Usytuowanie na poziomie samorządów lokalnych instrumentów wsparcia dla MŚP, działających w oparciu o model wielopoziomowego zarządzania regionem” realizowany przez konsorcjum w składzie: Województwo Kujawsko-Pomorskie, Szkoła Główna Handlowa w Warszawie i Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu”; finansowany z Narodowego Centrum Badań i Rozwoju w ramach Programu Strategicznego Gospostrateg – „Społeczny i Gospodarczy Rozwój Polski w warunkach globalizujących się rynków”
Nr umowy GOSPOSTRATEG1/385453/3/NCBR/2018

Narodowe Centrum
Badań i Rozwoju

Spis treści

Podstawowe informacje o gminie	3
Wielkość sektora MŚP	4
Liczba przedsiębiorstw i płatników składek według sekcji PKD	5
Osoby ubezpieczone w sektorze MŚP w gminie	6
Podstawy wymiaru składek w gminie, w tym w sektorze MŚP	8
Przedsiębiorstwa płacące podatki w gminie	10
Przychody i dochody podatników prowadzących działalność gospodarczą w gminie	11
Uwagi metodologiczne	13

Podstawowe informacje o gminie

Chełmno

Typ gminy: miejska

Liczba ludności: 19 720

W tym:

Osoby w wieku produkcyjnym (18-59/64 lata): 11 931

Miejsce gminy pod względem liczby ludności w województwie: 16

Udział osób w wieku produkcyjnym w liczbie ludności ogółem: 60,5%

Dochody gminy na 1 mieszkańca: 3884,87 zł

Miejsce gminy pod względem dochodów gminy na mieszkańca w województwie: 144

Charakterystyka gminy:

Jest to gmina miejska z siedzibą powiatu należąca do największej liczebnie grupy 61 gmin, z dużym udziałem gmin miejsko-wiejskich i miejskich, w tym również siedziby powiatów. Są to gminy, w których liczba ludności jest większa od mediany, w gminach tych jest nieco wyższy udział osób bezrobotnych w ogólnej liczbie populacji. W tej grupie dochody własne na mieszkańca są niższe niż średnia. Przeciętne zatrudnienie na przedsiębiorstwo w sektorze MŚP jest zbliżone do średniej w województwie, przeciętne zarobki są również zbliżone do średniej, a w przypadku średnich przedsiębiorstw poniżej średniej. Przychody podatkowe na przedsiębiorstwo są poniżej średniej. Liczba przedsiębiorstw MŚP na 10 tys. mieszkańców jest poniżej średniej.

Tabela 1: Podstawowe wskaźniki finansowe gminy na tle województwa i grupy podobnych gmin

2018	W złotych	Jako % średniej w grupie podobnych gmin	Jako % średniej w województwie
Dochody gminy na 1 mieszkańca	3884,87	80,9	75,1
Dochody własne gminy na 1 mieszkańca	1692,71	100,3	70,5
Wydatki gminy na 1 mieszkańca	3910,74	76,7	73,2
Zobowiązania gminy na 1 mieszkańca	192,66	17,9	146,8

Wielkość sektora MŚP

W 2018 r. w gminie zarejestrowanych było 1735 przedsiębiorstw zgodnie z bazą danych REGON. W grudniu 2018 r. w gminie było 504 płatników składek ZUS oraz 1017 podatników osiągających przychody z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej. Liczbę przedsiębiorstw – podatników i płatników składek przedstawia tabela poniżej.

Tabela 2. Liczba przedsiębiorstw według rodzaju rejestru

	samodzielna działalność	mikro	małe	średnie	Razem mikro, małe i średnie przedsiębiorstwa
Podatki (podatnicy)	584	392	35	6	433
ZUS (płatnicy składek)	101	314	69	17	400
REGON		1654	64	17	1735

Liczba podmiotów różni się w zależności od źródła informacji. Dane w bazie REGON zawierają największą liczbę podmiotów, zawiera ona jednak informacje, które mogą nie być w pełni aktualne (np. nie uwzględniają przedsiębiorstw, które zawiesiły swoją działalność). Liczba podatników różni się od liczby płatników składek, przede wszystkim w grupie przedsiębiorców prowadzących działalność na własny rachunek – część z tych osób łączy tę działalność z pracą etatową, w związku z tym nie są płatnikami składek. Występują również różnice w liczbie przedsiębiorstw w

zależności od wielkości. Klasyfikacja przedsiębiorstw w przypadku danych ZUS jest określona jest na podstawie liczby osób ubezpieczonych (tj. takich, za które przedsiębiorstwo opłaca składki na ubezpieczenia społeczne). W przypadku danych podatkowych, klasyfikacja wynika z deklaracji przedsiębiorców przekazanych do urzędów skarbowych.

Liczba przedsiębiorstw i płatników składek według sekcji PKD

Informacja o płatnikach składek w przedsiębiorstwach mikro, małych i średnich (tj. płacących składki za od 1 do 249 osób ubezpieczonych) według wybranych sekcji PKD przedstawia tabela 3.

Tabela 3. Liczba płatników składek według sekcji PKD

	Liczba płatników w gminie	% ogółu płatników składek w gminie	% płatników w danym sektorze w województwie
Przemysł (C-F)	230	45,6	1,0
Usługi (G-S)	696	138,1	1,1
Wybrane sekcje PKD (według największej liczby płatników)			
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (G)	252	50,0	1,2
Budownictwo (F)	120	23,8	1,0
Przetwórstwo przemysłowe (C)	103	20,4	1,1
Pozostała działalność usługowa (S)	64	12,7	1,3
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (M)	60	11,9	0,7
Sekcje zdominowane przez podmioty publiczne			
Administracja (O)	8	1,6	2,1
Edukacja (P)	24	4,8	0,9
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna (Q)	113	22,4	1,3
Kultura (R)	24	3,0	1,2

Osoby ubezpieczone w sektorze MŚP w gminie

Wśród płatników składek, którzy opłacali składki za nie więcej niż 250 osób było łącznie 5906 osób ubezpieczonych w ZUS, co stanowiło 49,5% osób w wieku produkcyjnym w gminie, w tym:

- W usługach ubezpieczonych było 3273 osób, to jest 27,4% osób w wieku produkcyjnym w gminie,
- W przemyśle ubezpieczonych było 3484 osób, to jest 29,2% osób w wieku produkcyjnym w gminie,
- W sekcjach zdominowanych przez podmioty publiczne było ubezpieczonych łącznie 2213 osób, w tym 831 osób w administracji, 641 osób w sektorze opieki zdrowotnej 655 osób w sektorze edukacji oraz 86 osób w sektorze kultury, było to łącznie 18,5% osób w wieku produkcyjnym w gminie,
- Wśród osób ubezpieczonych było 4582 kobiet i 5038 mężczyzn,
- Najwięcej ubezpieczonych było w wieku 35-44 lat – 2517 osób i 25-34 lat – 2413 osób.

Tabela 4. Liczba ubezpieczonych w zależności od wielkości płatnika składek

2018	Liczba osób	liczba osób na 1 płatnika składek	% zatrudnionych w grupie płatników do 249 ubezpieczonych
Samozatrudnieni nie płacący składek za inne osoby	506	5,0	8,6
Ubezpieczeni u płatników składek płacących składki za 1-9 osób	1300	4,1	22,0
Ubezpieczeni u płatników składek płacących składki za 10-49 osób	1966	28,5	33,3
Ubezpieczeni u płatników składek płacących składki za 50-249 osób	2134	125,5	36,1

Najwięcej ubezpieczonych było w sekcjach:

- Przetwórstwo przemysłowe (C) (2907 osób),
- Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (G) (1390 osób),

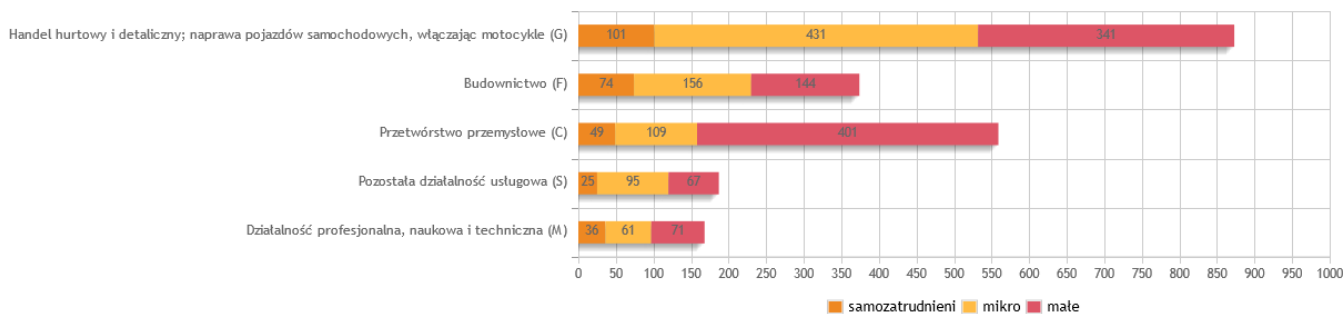
- Budownictwo (F) (471 osób).

Rysunek 1. Struktura ubezpieczonych według sekcji w gminie Chełmno

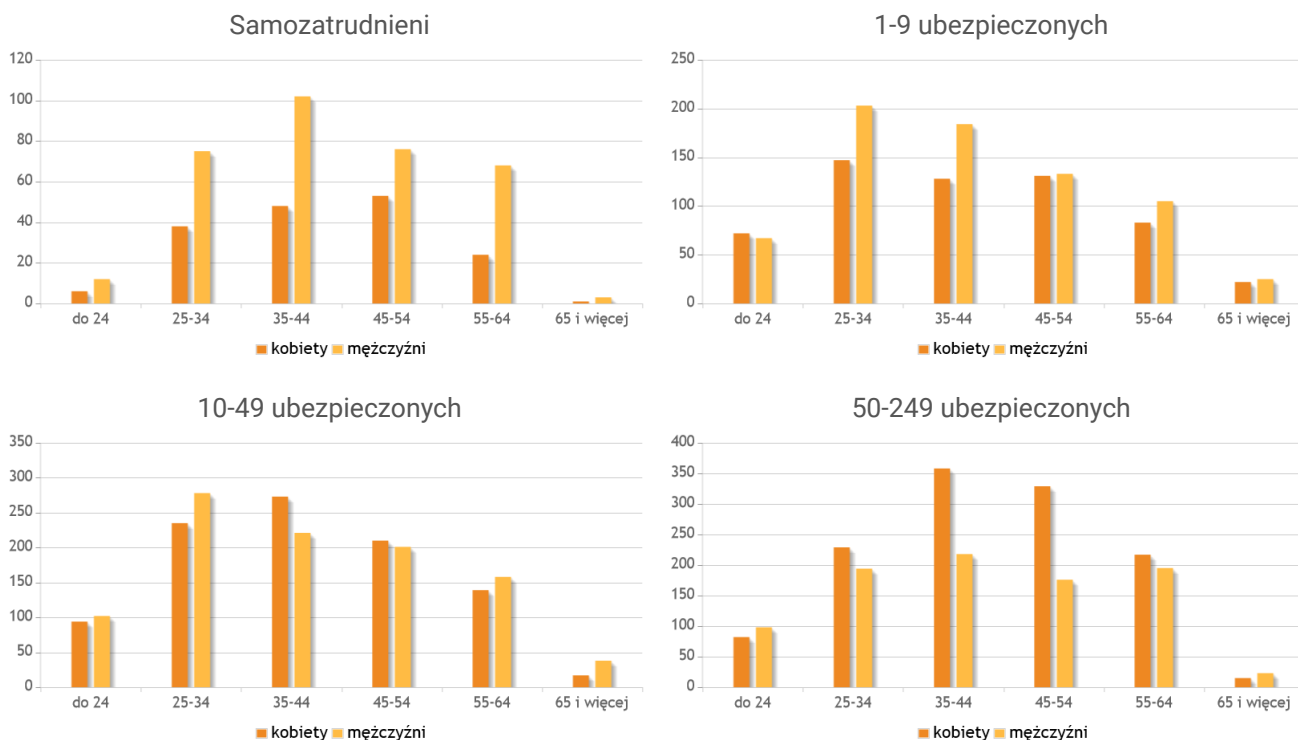
Źródło: dane ZUS

Rysunek 2. Liczba ubezpieczonych w największych w sekcjach według wielkości płatnika składek: samozatrudnieni, od 1 do 9 ubezpieczonych oraz od 10 do 49 ubezpieczonych

Źródło: dane ZUS

Wśród osób ubezpieczonych było 4582 kobiet i 5038 mężczyzn. Najwięcej ubezpieczonych było w wieku 35-44 lat – 2517 osób i 25-34 lat – 2413 osób.

Rysunek 3. Liczba ubezpieczonych według wielkości płatnika składek, wieku i płci

Źródło: dane ZUS

Podstawy wymiaru składek w gminie, w tym w sektorze MŚP

Przeciętna podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne w gminie Chełmno w grudniu 2018 r. wynosiła 2731 zł. Przeciętna podstawa wymiaru składek u mężczyzn jest wyższa niż u kobiet. Najwyższe podstawy wymiaru składek spośród głównych zidentyfikowanych sektorów według zatrudnienia odnotowane są w sekcji *Budownictwo (F)*. Podstawy wymiaru składek w sektorze MŚP są najwyższe wśród płatników zatrudniających 50-249 osób.

Tabele poniżej prezentują informacje dotyczące średnich podstaw wymiaru składek w złotych, w porównaniu do średnich dla danego typu gminy oraz w porównaniu do średnich podstaw wymiaru w województwie kujawsko-pomorskim.

Tabela 5. Średnie podstawy wymiaru składek według wielkości, płci oraz wybranych sekcji zatrudnienia w złotych

	Ogółem	Samozatr.	1-9 ubezp.	10-49 ubezp.	50-249 ubezp.
Ogółem	2731	1931	2030	2768	3473
Kobiety	2608	2032	1907	2677	3441
Mężczyźni	2878	1868	2162	2854	3503
W sekcjach z największą liczbą płatników w gminie					
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (G)	2548	1629	1705	2320	3269
Budownictwo (F)	2946	1353	1560	2121	4723
Przetwórstwo przemysłowe (C)	2789	630	2106	2645	3289
Pozostała działalność usługowa (S)	1932	1802	1608	2128	2465
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (M)	2932	2442	2052	3267	5266

Źródło: dane ZUS

Tabela 6. Średnie podstawy wymiaru składek według wielkości, płci oraz wybranych sekcji zatrudnienia w porównaniu do średniej w danym typie gminy

	Ogółem	Samozatr.	1-9 ubezp.	10-49 ubezp.	50-249 ubezp.
Ogółem	98,8	109,3	96,5	103,4	106,8
Kobiety	100,2	116,7	91,9	101,7	114,2
Mężczyźni	100,2	104,6	101,3	105,0	101,2
W sekcjach z największą liczbą płatników w gminie					
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (G)	104,1	88,0	94,0	100,0	104,1
Budownictwo (F)	101,6	84,4	79,1	82,7	121,7
Przetwórstwo przemysłowe (C)	104,3	137,7	109,8	111,1	103,6
Pozostała działalność usługowa (S)	89,7	117,4	97,5	97,9	107,0
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (M)	101,5	143,2	86,7	106,0	135,3

Źródło: dane ZUS

Tabela 7. Średnie podstawy wymiaru składek według wielkości, płci oraz wybranych sekcji zatrudnienia w porównaniu do średniej w województwie kujawsko-pomorskim

	Ogółem	Samozatr.	1-9 ubezp.	10-49 ubezp.	50-249 ubezp.
Ogółem	97,4	107,5	96,2	100,9	103,0
Kobiety	98,8	115,7	92,3	99,6	110,4
Mężczyźni	99,6	102,5	100,7	102,1	97,3
W sekcjach z największą liczbą płatników w gminie					
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (G)	104,4	88,6	91,7	96,8	100,8
Budownictwo (F)	102,8	81,5	79,3	81,3	121,3
Przetwórstwo przemysłowe (C)	107,1	0,1	104,9	109,1	101,8
Pozostała działalność usługowa (S)	79,1	102,4	90,3	93,7	91,7
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (M)	101,4	135,9	88,0	108,4	131,3

Źródło: dane ZUS

Przedsiębiorstwa płacące podatki w gminie

Informacja obejmuje przedsiębiorców i przedsiębiorstwa opłacające podatki dochodowe od osób fizycznych: według stawki podatkowej (formularz PIT 36), w tym również Ci, którzy zadeklarowali opłacanie podatku liniowego (PIT 36L). Kolejną grupą są przedsiębiorcy, którzy opłacają podatki ryczałtowe (na formularzach PIT 28A i PIT28B), jak również osoby prawne, płacące podatek dochodowy od osób prawnych CIT. Forma opłacania podatku zależy od formy prowadzonej działalności, a także wielkości przedsiębiorstwa.

W gminie Chełmno według danych podatkowych funkcjonuje 433 przedsiębiorstw, w tej grupie 35 to przedsiębiorstwa małe, a 6 przedsiębiorstwa średnie.

W grupie przedsiębiorstw mikro dominuje rozliczanie w formie podatku PIT (877,1%). W przypadku małych przedsiębiorstw 42,9% rozlicza się w ramach podatku CIT, a 40,0% korzysta z rozliczenia się w formie podatku liniowego (PIT-36L). Przedsiębiorstwa średnie są płatnikami podatku CIT.

Tabela 8. Liczba przedsiębiorstw – podatników w 2018 r. w gminie Chełmno

	samodzielna działalność	mikro	małe	średnie	Razem
PIT 36	327	187	6	0	520
PIT 36L	108	68	14	0	190
PIT 28A	142	52	0	0	194
PIT 28B	7	0	0	0	7
CIT	0	85	15	6	106
Łącznie	584	392	35	6	1017

Źródło: dane podatkowe

Przychody i dochody podatników prowadzących działalność gospodarczą w gminie

Łącznie przychody przedsiębiorstw (bez osób prowadzących działalność na własny rachunek) rozliczających się w gminie wynosiły 937 476 668 zł. Zestawienie przychodów według wielkości przedsiębiorstw i sposobu rozliczania podatku przedstawia tabela 9.

Tabela 9. Przychody przedsiębiorstw – podatników w 2018 r. w gminie Chełmno

	samodzielna działalność	mikro	małe	średnie	Razem
PIT 36	42 930 660	91 793 213	15 962 534	0	150 686 407
PIT 36L	350 557 000	147 550 000	94 888 000	0	592 995 000
PIT 28A	7 683 953	6 673 901	0	0	14 357 854
PIT 28B	311 448	0	0	0	311 448
CIT	0	23 012 040	59 196 724	498 400 256	580 609 020
Łącznie	401 483 061	269 029 154	170 047 258	498 400 256	1 338 959 729
% dochodów przedsiębiorstw według klasy wielkości	6,8	16,3	10,1	66,8	100,0

Źródło: dane podatkowe

Dochody przedsiębiorstw (bez osób prowadzących działalność na własny rachunek) w gminie Chełmno łącznie wyniosły 53 558 476 zł, co stanowiło 5,7% ogółu przychodów.

Tabela 10. Dochody przedsiębiorstw – podatników (przychody pomniejszony o koszty uzyskania przychodów) w 2018 r. w gminie Chełmno

	samodzielna działalność	mikro	małe	średnie	Razem
PIT 36	10 593 690	5 668 089	773 203	0	17 034 982
PIT 36L	53 714 000	13 935 000	16 834 100	0	84 483 100
PIT 28A	7 208 386	6 317 160	0	0	13 525 546
CIT	0	-250 360	853 936	9 427 348	10 030 924
Łącznie	71 516 076	25 669 889	18 461 239	9 427 348	125 074 552
Jako % przychodu	17,8	9,5	10,9	1,9	9,3
% dochodów przedsiębiorstw według klasy wielkości	57,2	20,5	14,8	7,5	100,0

Źródło: dane podatkowe

Przeciętne przychody na jednego podatnika w zależności od wielkości przedsiębiorstwa oraz sposobu rozliczania się przedstawiają tabele 11-13.

Tabela 11. Przeciętne przychody przypadające na jednego podatnika w 2018 r. w gminie Chełmno

	samodzielna działalność	mikro	małe	średnie	Razem
PIT 36	131 286,42	490 872,80	2 660 422,33	0,00	289 781,55
PIT 36L	3 245 898,15	2 169 852,94	6 777 714,29	0,00	3 121 026,32
PIT 28A	54 112,35	128 344,25	0,00	0,00	74 009,56
PIT 28B	44 492,57	0,00	0,00	0,00	44 492,57
CIT	0,00	270 729,88	3 946 448,27	83 066 709,33	5 477 443,58
Łącznie	687 470,99	686 298,86	4 858 493,09	83 066 709,33	1 316 577,90

Źródło: dane podatkowe

Tabela 12. Przeciętne przychody przypadające na jednego podatnika w porównaniu do średniej w danym typie gminy

	samodzielna działalność	mikro	małe	średnie	Razem
PIT 36	98,4	88,3	192,1	0,0	107,7
PIT 36L	197,4	102,7	99,4	0,0	131,7
PIT 28A	102,1	64,5	0,0	0,0	91,7
PIT 28B	106,0	0,0	0,0	0,0	112,0
CIT	0,0	36,9	49,0	335,1	128,3
Łącznie	225,5	77,5	73,2	375,3	152,7

Źródło: dane podatkowe

Tabela 13. Przeciętne przychody przypadające na jednego podatnika w porównaniu do średniej w województwie

	samodzielna działalność	mikro	małe	średnie	Razem
PIT 36	572,3	112,2	155,7	0,0	131,1
PIT 36L	250,0	112,8	105,1	0,0	149,8
PIT 28A	93,2	62,3	0,0	0,0	84,4
PIT 28B	46,7	0,0	0,0	0,0	38,6
CIT	0,0	27,5	44,1	134,0	92,0
Łącznie	222,4	78,2	69,4	146,5	91,3

Źródło: dane podatkowe

Uwagi metodologiczne

Informacja bazuje na danych pochodzących z dwóch rejestrów:

- 1) rejestrów Zakładu Ubezpieczeń Społecznych
- 2) rejestrów Krajowej Administracji Skarbowej.

Przedstawione informacje są zagregowane na poziomie gminy, w raporcie nie są prezentowane statystyki w przypadku, gdy liczba przedsiębiorstw w danej grupie jest mniejsza niż 5.

Rozbieżności w liczbie przedsiębiorstw w obu rejestrach wynikają z różnic w obowiązku opłacania podatków dochodowych oraz składek na ubezpieczenia społeczne. W efekcie, liczba podatników prowadzących działalność gospodarczą na własny rachunek) jest wyższa niż liczba osób samozatrudnionych płacących za siebie składki na ubezpieczenia społeczne. Liczba przedsiębiorstw według wielkości

również się różni. Dane podatkowe uwzględniają wielkość przedsiębiorstwa deklarowaną przez przedsiębiorców, dane z ZUS bazują na liczbie osób ubezpieczonych, za które odprowadzane są składki na ubezpieczenia społeczne (w tym również osoby zatrudnione nie tylko na umowę o pracę, lecz również na umowę-zlecenia lub inne rodzące obowiązek ubezpieczenia społecznego).

Informacja obejmuje przedsiębiorców i przedsiębiorstwa opłacające podatki dochodowe od osób fizycznych: PIT 36 (również liniowy) oraz PIT 28, jak również osoby prawne, płacące podatek CIT. Formularz PIT 36 skierowany jest do tych podatników, którzy w danym roku podatkowym prowadzili pozarolniczą działalność gospodarczą opodatkowaną na ogólnych zasadach przy zastosowaniu skali podatkowej. Na zeznaniu rocznym PIT-36L rozliczają się podatnicy, którzy wybrali liniową formę opodatkowania dochodów, czyli tzw. podatek liniowy. Podmiotami zobowiązanymi do złożenia zeznania rocznego PIT-28 są osoby fizyczne prowadzące jednoosobowe działalności gospodarcze opodatkowane w formie ryczału od przychodów ewidencjonowanych oraz osoby prowadzące działalność w formie spółki cywilnej osób fizycznych lub spółki jawnej osób fizycznych opodatkowanej ryczałtem. Opodatkowaniu podatkiem dochodowym od osób prawnych (CIT) podlegają osoby prawne, m.in. spółki tworzone na podstawie kodeksu spółek handlowych, spółki kapitałowe w organizacji (między podpisaniem umowy spółki a wpisaniem do rejestru), spółki komandytowo-akcyjne oraz grupy kapitałowe, w których skład wchodzi co najmniej dwie spółki prawa handlowego).

Prezentowane informacje uwzględniają jedynie część przedsiębiorstw prowadzących działalność w sektorze rolnictwa. Rolnicy indywidualni, którzy objęci są ubezpieczeniem społecznym w Kasie Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego nie są uwzględnieni w raporcie.

Wybrane definicje

Płatnik składek – w prawie ubezpieczeń społecznych jednostki organizacyjne bądź też osoby zobligowane z jakiegokolwiek tytułu do obliczania należnych składek na ubezpieczenia społeczne, pobierania ich oraz przekazywania tych składek do Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Ubezpieczony – osoba, która podlega lub podlegała ubezpieczeniu emerytalnemu i ubezpieczeniom rentowym przynajmniej 1 dzień, np. jako pracownik, osoba prowadząca działalność gospodarczą. Nie dotyczy osoby opłacającej składki wyłącznie na ubezpieczenie społeczne rolników, tj. w KRUS.